

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การออกแบบวงจรรวมหรือไอซี (Integrated Circuit) เป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (microelectronics) ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบและผลิตแผ่นวงจรรวม ความก้าวหน้าในการออกแบบวงจรมีประสิทธิภาพมากขึ้น นั่นคือมีขนาดที่เล็กลงและการใช้พลังงานที่ต่ำ ระบบสามารถที่จะทำงานได้ดีหรือดีขึ้นกว่าเดิม อุตสาหกรรมในปัจจุบันมีแนวโน้มในการผลิตเครื่องมือใช้ งานขนาดเล็กแบบพกพา ซึ่งโดยทั่วไปใช้งานด้วยแรงดันแหล่งจ่ายจากแบตเตอรี่แห้ง และไม่ต้องการ เปลี่ยนแบตเตอรี่บ่อย เครื่องมือแบบพกพาจึงต้องออกแบบให้มีการใช้แรงดันต่ำ ทำให้อุปกรณ์ต่างๆรวมถึง วงจรรวมที่ใช้ในเครื่องมือแบบพกพาใช้แรงดันต่ำด้วย โดยการใช้ ทฤษฎีของการป้อนกลับกระแส (Current Feedback) ในการออกแบบวงจร

1.2 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

เป็นการออกแบบวงจรรขยายป้อนกลับกระแสแรงดันต่ำ (Low Voltage Current Feedback) โดยการใช้ โปรแกรม PSPICE (OrCAD) ในการจำลองวงจรการทำงานของออปแอมป์โดยการใช้ทฤษฎีการป้อนกลับ กระแส และในวงจรการทำงานทั้งหมดใช้ทรานซิสเตอร์ชนิดมอส MOS ออกแบบวงจรให้สามารถควบคุม การทำงานอยู่ที่แรงดันต่ำ วิเคราะห์สัญญาณตามคุณสมบัติของ ออปแอมป์ว่าวงจรทำงานสามารถทำงานได้ ที่แรงดันตามที่ได้ออกแบบเอาไว้หรือไม่

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ในการจำลองวงจรได้นำทฤษฎีของวงจรรขยายป้อนกลับกระแส(Current Feedback Amplifier) ซึ่งโดย ตามทฤษฎีแล้ว CFA คือความเร็วในการทำงาน เนื่องจาก CFA มีคุณสมบัติของค่า Slew Rate (SR) เนื่องจาก ในวงจรจะมีกระแส ที่จะซาร์ทเข้าสู่คาปาซิเตอร์ในวงจร ได้โดยตรงทำให้ CFA มีค่า SR มีค่าสูง มาก ในการจำลองวงจรทั้งหมด ใช้ทรานซิสเตอร์ชนิดมอส ซึ่งคุณสมบัติของมอส เป็นทรานซิสเตอร์ ที่มี อินพุตอิมพีแดนซ์สูงทำให้มีความต้องการกำลังสวิตเพียงเล็กน้อย ซึ่งสามารถที่จะออกแบบเป็นวงจรเชิงเส้น ต้องการแรงดันกำลังต่ำ ๆ การออกแบบวงจรที่เป็นแบบโฟลด์คาสโคด (Folded cascade) ซึ่งสามารถ ควบคุมกระแสให้ระบบทำงานภายใต้ แรงดันต่ำที่ได้กำหนดไว้

1.4 ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

การออกแบบวงจรขยายสัญญาณป้อนกลับกระแส โดยการใช้นทรานซิสเตอร์มอส MOS ซึ่งแบ่งออกเป็นสองชนิด คือ PMOS และ NMOS ในการเลือกใช้มอส สามารถเลือกใช้นขนาดของความกว้างของแชนแนลและชั้นสเตท (W) โดยกำหนดความกว้างของอยู่ $0.5 \mu\text{m}$ (L) ภายในคุณสมบัติของทรานซิสเตอร์ทำให้สามารถกำหนดอัตราขยายของตัวทรานซิสเตอร์ในแต่ละภาคของวงจรได้และนำการต่อวงจรแบบโฟลด์แคสเคด (Folded-cascade) เป็นการออกแบบวงจรให้ทำงานเป็นคู่เพื่อให้สามารถสร้างการไปอัสกระแสคู่ไปด้วยตัวเอง ให้ทำงานในสภาวะแรงดันต่ำได้ ควบคุมการจ่ายกระแสด้วยวงจร Current mirror และ ในภาควงจรขยายสัญญาณของวงจร ออกแบบเป็น class AB

1.5 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

การออกแบบวงจรป้อนกลับกระแสที่แรงดันต่ำ ที่ประกอบไปด้วยวงจร Input buffer, Output buffer และ Current mirror โดยการเลือกใช้ ทรานซิสเตอร์มอสชนิด PMOS และ NMOS ซึ่งทำการศึกษาให้วงจรทำงานที่แรงดันต่ำ อยู่ที่ ± 0.75 โดยทำการทดลองต่อวงจรขยายแบบ Non-inverting และ Inverting ศึกษาคุณสมบัติของวงจรด้านกระแสตรง (DC-characteristic) ความสัมพันธ์ทรานสเซียนท์ ซึ่งศึกษาทั้งที่จ่ายอินพุตเป็นสัญญาณรูปไซน์ (Sinusoidal input) ขนาด 0.2 V และจ่ายอินพุตเป็นสัญญาณสี่เหลี่ยม (Rectangular pulse) ขนาด 0.1 V เปลี่ยนแปลงเป็นสองความถี่คือ 10 MHz และ 100 MHz และศึกษาการเปลี่ยนแปลงของขนาดเมื่อเปรียบเทียบกับความถี่ Frequency response หาจุดคัทออฟที่ -3 dB เพื่อวิเคราะห์ความกว้างของแบนด์วิดท์

1.6 ขั้นตอนการศึกษา

บทที่ 1 บทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ หลักการใหม่ของวิทยานิพนธ์ และขั้นตอนการศึกษา

บทที่ 2 พื้นฐานของวงจรขยายป้อนกลับกระแส โครงสร้างภายใน ที่เป็นแบบจำลองของ CFA การออกแบบวงจร Current mirror ภาคอินพุต ภาคขยายสัญญาณ ภาคเอาต์พุตและ บัฟเฟอร์ต่างๆ การควบคุมกระแสภายในวงจร การมีเสถียรภาพของวงจรCFA บล็อกไดอะแกรมอธิบายวงจร

บทที่ 3 คุณสมบัติของทรานซิสเตอร์มอส ทั้งแบบ PMOS และ NMOS โครงสร้างภายใน ศึกษาการนำไปใช้งาน ที่เป็นแบบเพิ่มพูนที่ทำงานกับวงจรสัญญาณขนาดเล็ก วิเคราะห์กราฟการทำงานของทรานซิสเตอร์มอส และสมการที่เกี่ยวข้อง การต่อวงจรขยายและวงจรสมมูล

บทที่ 4 ผลการทดสอบ วิเคราะห์สัญญาณที่ต่อวงจรขยายแบบ Non-inverting และ Inverting ที่แหล่งจ่ายแรงดันต่ำ (± 0.75 V)

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย